

Л Тимур і Олена ИТОВЧЕНКИ

ЗАБУТИ *неможливо* ЗБЕРЕГТИ

CF FOLIO

Тимур Литовченко

Забути неможливо зберегти

«Фолио»

2014

Литовченко Т. І.

Забути неможливо зберегти / Т. І. Литовченко — «Фолио», 2014

Справжнє життя газетяра – це суцільна рутина, не завжди приємна. Тільки час від часу в повсякденній багнюці спалахують яскраві епізоди, а створені на їхній основі матеріали здатні вразити читачів та викликати заздрість колег. Проте саме з отакими «діамантами» слід бути вкрай обережним! Наприклад, зв'язавшись з четвіркою борців за справедливість, чийі наміри видаються вкрай шляхетними, можна і помилитися. Тоді настає час згадати, що закони журналістики написані в буквальному розумінні кров'ю тих, хто їх порушував... і подумати, як би самому не перетворитись на чергову криваву плямку в черговому правилі газетярської роботи.

ББК 84(4УКР)6

Содержание

Пролог	5
Розділ 1	6
Розділ 2	13
Розділ 3	20
Розділ 4	28
Конец ознакомительного фрагмента.	30

Тимур Іванович Литовченко, Олена Олексіївна Литовченко Забути неможливо зберегти Соціально-психологічний трилер

Пролог Дах дев'ятиповерхівки

В ту саму мить, як духмяний нічний вітерець овіяв звільнену від рушника голову, оглушений журналіст отямився. Повів довкола посоловілими очима. Здрігнувся від раптової прохолоди. Прохрипів ледь чути:

– Де це я?...

– Де, де?! В Улан-Уде! – пожартував старший сержант і подав знак підлеглим: – Дружно, разом!..

Він так і не встиг уторопати, що й до чого, як міліціонери пару разів гойднули його, перекинули через парашет і відпустили в чорне нічне провалля.

До смерті лишалося кілька секунд. А як же прекрасно все розпочиналося тим фатальним ранком!..

До речі, починалося все з перегляду старого доброго кінофільму, в якому європейський секс-символ 60-х років минулого століття хоробро стрибнув з височезного даху...

От тільки, на відміну від журналіста, залишився живим...

Розділ 1

Захід для дебілів

Яєчня під кришкою сковорідки шкварчала і плювалася надто вже оглушливо. Час виключати... Він смикнув мишкою, натиснув на «паузу», ледь на моніторі спливла панелька керування, і пішов до кухонної плити.

Вічний клопіт холостяка – одноманітне харчування. З іншого боку, той-таки Шерлок Холмс обожнював приготовлені місіс Хадсон бісквіти й омлет з беконом... та ще й курку, приправлену кері, здається? Хоча знаменитий детектив був саме запеклим холостяком, а місіс Хадсон – лише господаркою квартири на Бейкер-стріт, але ж ніяк не його дружиною! До того ж, судячи з оповідання «Морський договір», шотландки ніколи не урізноманітнювали меню. Авжеж!

Олег вимкнув вогонь під сковорідкою, зняв кришку й не без гордості оглянув результати свого кухарського мистецтва: дрібно настругані палички сала плюс порізана навскіс сосиска, залита трьома яйцями, прикритими кружальцями помідорів, посипаних чорним перцем і часниковим порошком, з еклектично накиданими поверх усього кушчиками кропу і шматочками сиру, що розплавився й акуратно розтікся на всі боки. Цілком задовольнившись побаченим, вивантажив спечену масу на велику тарелю, рясно полив майонезом і кетчупом, переніс на кухонний столик.

Якщо подумати, вийшла гримуча суміш «прощавай, печінко». Але до чого смачно! До того ж красиво: мабуть, не тільки його мамі або колишній дружині, але й самому Араму Мнацканову¹ до такого шедевра довіку не додуматися.

Олег гепнувся на табуретку, рухом мишки розбудив заснулий комп'ютер, натиснув «play» і заходився наминати «яєчню холостяка», попутно стежачи за сюжетом. На екрані монітора саме почався один із найулюбленіших епізодів фільму. На площі перед церквою полковник Уерта (у виконанні Стенлі Бейкера) в оточенні солдатів відбивався від повсталого народу, Зорро (у виконанні Алена Делона) спритно стрибнув з даху в напрямку флагштока, вчепившись у синю корогву, з'їхав на землю й мовив тоном грізного судді:

– «Ви були близькі до того, щоб вийти сухим із води, полковнику, але ви перестаралися в насильстві й перебрали в жорстокості. Так що приготуйтеся до розплати».

Ясна річ, народ миттєво розступився, звільняючи місце для двобою на шпагах... на рапірах... або на чому вони там збиралися битися? Тепер у кадрі – мертвий священик, брат Франциско. І нова репліка Зорро:

– «Убивство цього ченця звільняє мене від давньої присяги іншій людині. Святій людині! І його кров теж на вас, полковнику! Легко вбивати святих. Чи вийде це у вас із грішником? Спробуйте».

Вжик-вжик-вжик клинком у повітрі.

– «Готові? Захищайтеся...»

Тут, зрозуміло, відповідна репліка Уерти:

– «Цю маску я з тебе зірву, хоч би мені довелося гнати тебе до самого пекла. Почнемо!...»

І тверда обіцянка Зорро:

– «Ви не проллєте більше нічиєї крові».

Тривала й видовищна бійка на шпагах... або на рапірах?! А-а-а, яка, по суті, різниця! Головне, фехтують красиво, цього в них не віднімеш. А коли клинок вибитий з міцних рук,

¹ Уродженець Баку, російський ресторатор, ведучий російської та української версій телешоу «Пекельна кухня» й реаліті-шоу «На ножах» (тут і далі – примітки авторів).

у хід ідуть алебарда (або як там називаються ці музейного вигляду піки на кінцях із лезом, що рубає), сокира, ба навіть смолоскип. Видовищно, чорт забирай! До того ж за час двобою можна спокійно доїсти чудову яєчню, відставити порожню тарелю, взяти горнятко підстиглої чорної кави й нарешті закурити сигарету. Бо як вирішили одного разу Масяня з Хрюнделем:² «Каву, між іншим, пити шкідливо, а без цигарки ще й огидно».

Тим часом, на екрані Зорро, який зірвався з-під купола церкви, вдалося на льоту вхопитися за мотузку від довгої штори, проте Уерта хоробро перерубав її, і шляхетний захисник незможників вилетів у кругле слухове вікно, розсадивши ногами кольоровий вітраж. Оскільки до землі звідти зависоко, полковник негайно восторжествував:

– «Кінець йому, кінець! Розбився, немає його!!! Він ме-е-ертвий!!!»

– «Хто мертвий?»

Це вже запитує блазень гороховий, сержант Гарсія (втільнений на екрані блискучим коміком Мусташем). Послати б його подалі за оте тупе запитання, але, перемігши ворога, Уерта відповів доволі прихильно:

– «Зорро мертвий!!! Наре-е-ешті!!! Зорро мертвий!!!»

Тут так і хочеться скрикнути: зарано радієш, кретине – позитивні герої швидко не вмирають. Адже інакше не вийде хеппі-енду... І точно, Зорро знов входить до храму зі словами:

– «Не зовсім, полковнику. Ось він, Зорро! Гру ще не скінчено».

Двобій спалахує з новою силою, гігантський дог Патрач лякає Гарсію, той із зойком «Вибач, вибач, вибач!...» перекидається через край колодязя. Отут саме час перенести використаний посуд у мийку, докурити й забичкувати сигарету. Тепер поєдинщики на даху. Слово за Уертою:

– «Ця хвилина для одного з нас є останньою».

Зорро погоджується:

– «Нехай так! Настав час правди».

І нарешті зриває маску. Полковник здивований несподіваним відродженням нібито загиблого раніше губернатора:

– «О-о-о, ваше превосходительство! Але як ви здогадуєтесь, це нічого не змінює».

Вірно, не змінює: один різкий випад – і Уерта гине ефектно й видовищно: повільно осідає, потім зривається з даху й під дружне скрикування юрби гепається на майдан перед церквою. Далі вже не надто цікаво: полум'яна промова волелюбної Ортенсії Пулідо де Олівідадес (у виконанні чарівної Оттавії Пікколо) та від'їзд визволителя пригноблених, котрий вже знов на коні й у чорній масці.

Що ж, гарне старе кіно! Можна навіть сказати, геніальна картина. Набагато краща найсвіжішої версії з Антоніо Бандерасом. Там на самому початку Зорро бере участь у всенародному голосуванні за входження Каліфорнії до складу США. Треба ж до такого додуматися! Адже це вже не пригодницьке кіно, а чистої води порнографія...

Загалом, неправдоподібно все це.

У реальності ж маємо брудний посуд у мийці. Хоча нічого страшного, почекає до вечора. От якби мама жила з ним, а не з татом в Ічні³ – от вона б отакого «огидного бруду» не терпіла б!

До речі, ще одна перевага холостяцького способу життя: роби, що й коли завгодно! Хочеш гробити печінку смаженою жирною жрачкою з перцем, часником, майонезом і кетчупом? Жери, скільки влізе! Курити на кухні, причому не у квартиру? Без проблем! Притягти туди лаптопа, щоб насолоджуватися за сніданком улюбленим з дитинства фільмом? Будь ласка! Читати з ночі до ранку старі добрі детективи? Так скільки завгодно!

² Герої популярного флеш-серіалу «Масяня».

³ Райцентр Чернігівської області.

А захочеться дівку – приведе він і дівку. І не потрібно вже ні від кого ховатися, плутати сліди, перед виходом із потайки винайнятої квартири оглядати сорочку в пошуках можливих відбитків губної помади, принохуватися, чи не тхне піджак чужими парфумами... Загалом – ніяких ревнощів, зате суцільний відпочинок нервовій системі.

От чого по-справжньому шкода, то це відсутності в будинку Вітальки. Щоправда, бачаться вони щонеділі, а іноді також по суботах – адже Вітальчина мамуня тепер цілком вільна емансипована жінка, зайнята пошуком нового дорослого об'єкта для дурнуватого перевиховання. Ну що ж, розлучення в цьому плані могло би скінчитися й гірше... Значно гірше.

Олег набурмосився. Якось по-дурному особисте життя в нього склалося! Усе починалося справжньою ейфоричною феєрією: красуня Оксана була до нестями закохана у нього, молодого випускника одного з провідних гуманітарних вишів Києва, перспективного кінорежисера... і все таке інше.

Але СРСР наказав довго жити, Україна стала незалежною, і почалася така круговерть!.. Кіномистецтво марніло на очах, тож усі амбітні перспективи Олега поступово розтанули. І якщо Остап Бендер перекваліфікувався в кербуди, то колишній режисер, не спромігшись утриматися навіть на телебаченні, насамкінець перетворився на «писучого» журналіста... не найгіршого, треба сказати. Але й зірок з неба не хапав.

Оксана ж, що називається, швиденько обігнала чоловіка на віражі: почавши з бухгалтерських курсів, завдяки заповзятості й діловій хватці поступово піднялася до директора невеличкої симпатичної фірмочки, що торгує «Церезитом», керамзитом, лаками, фарбами й іншими будматеріалами. Поки подружжя було молодим, замислюватися про дітей просто не наважувалися. Віталька народився у них аж в 2003 році.

Як і кожна пізню дитину, батьки його обожнювали. Але як це нерідко буває, стосунки останніх тепер остаточно зіпсувалися. Важко сказати, що стало причиною розриву. Можливо, те, що після Помаранчевої революції закрилася газета, у якій працював Олег, – оскільки підтримувала «регіоналів», які у підсумку програли. Тому Оксані довелося терміново завершити відпустку по догляду за дитиною, а безробітному газетяреві на два роки перетворитися на няньку. А можливо, зіграло роль щось інше... У всякому разі, в 2010 році вони офіційно оформили розлучення, а восени минулого року нарешті роз'їхалися. Така от смутна історія.

Щоб не псувати настроїв з самого ранку, він розбудив комп'ютер рухом мишки, відкрив браузер і пройшовся новинними сайтами: для роботи згодиться... Однак брати й сестри по журналістському цеху, мабуть, ще не доповзли до робочих місць, огляди ж учорашніх подій і анонси сьогоднішніх він уже бачив. Справді, ще тільки 8:45 – для «свіжака» зарано.

Зазирнув на пошту. На жаль, «полковникові ніхто не пише...»

Ех!

Утім, настав час вибиратися в редакцію «Кур'єрського експреса», бо до 10:00 саме може приспіти якесь завданнячко. Тому годі баритися. Тим паче, однокімнатний «барліг», що дістався йому після сімейного розміну, розташований вже не так зручно, як колишнє сімейне гніздечко. Звідси до метро цілих три зупинки автобусом, а якщо зранку на проспекті пробки, то можуть виникнути проблеми...

Щодо ранкового завдання він, виявляється, мав рацію.

– Привіт, Петровичу, тут саме для тебе дільце припливло.

Доля «вільного» широкопрофільного власкора така, що при потребі його може заангажувати редактор будь-якого відділу газети. У даному випадку до нього звертався Валерка Мазайло з «Соціуму» – тут він працював найчастіше, тут же мав робоче місце. Ну що ж, хоч і не політика... однак проблеми суспільства не найнудніші.

– Що за дільце?

– Просто на планерці шеф на тебе розписав, – Валерка ніяково посміхнувся. Був він років на п'ятнадцять молодшим від Олега, а тому трохи соромився командувати «стариганом». Щоб якось компенсувати незручність, шанобливо називав власкора по батькові.

– Я розумію, що розписав шеф, а не особисто ти. Що там сталося?

– Якийсь недоумок хоче самоспалення влаштувати, із цього приводу в «Жовтому будинку» прес-конференція збирається. Секретарка тебе вже акредитувала.

Щоб не застогнати від розчарування, Олег щосили замружився.

– Я розумію, Петровичу...

– Якщо людина справді бажає спалити себе, то без зайвих слів приймає бензиновий душ і чиркає запальничкою, а не скликає із цього приводу прес-конференцію.

– Розумію. Більше того, шеф це також розуміє.

– Але навіщо тоді нам захід для дебілів?!

– Петровичу, а я звідкіля знаю?! – Валерка приречено розвів руками.

– А прес-анонс до цього тухлого діляця є?

– Авжеж! Пішли до мене.

У відділі «Соціум» Олег нарешті одержав надіслану до редакції цидулку, переглянувши яку по діагоналі, зрозумів підгрунтя рішення головного редактора. Як і слід було очікувати, прес-конференцію збирав аж ніяк не майбутній самоспаленець, а депутат Ростислав Маслаченко – чи не найвідоміший базіка з усього нинішнього скликання. Отже, метою перебування там є аж ніяк не психічно невірноважений кандидат у самогубці, а вельми ексцентричний політик...

– Наскільки я розумію, Маслаченко не входить до числа табуйованих для висміювання особистостей? – про всяк випадок уточнив Олег.

– Петровичу, які у нас можуть бути табу?! Які «темники»?! Ми – незалежне неупереджене видання...

– Гаразд, знаю, знаю. Зрозумів тебе, Валеро.

– А якщо зрозумів, то й добре.

Ні, насправді, ясна річ, було невеличке коло політиків, громадських діячів і потужних бізнесменів, над якими можна було лише беззлобно жартувати, але ніяк не насміхатися. Зрозуміло чому: ці люди спонсорували газету...

Але Ростислав Маслаченко був не з їхнього числа: перебуваючи в одвічній опозиції до будь-якої влади, він водночас далі гучних слів і феєричних вчинків жодного разу не зайшов. Максимум, на що був здатен «вічний клоун» – то це затіяти бійку з представниками чергової провладної фракції, зірвавши чергове сесійне засідання або телевізійне ток-шоу. Його витівки відверто потішали народ, а тому Маслаченко регулярно вигравав вибори. На тому і тримався.

Гріх не познущатися з «клоуна»! Загалом, хоч і без особливого ентузіазму, але розписане головредом завдання було прийняте. Потім вони з Валерою викурили по сигареті, побалакали про черговий етап пенсійної реформи і його «підводні камені», приховані від широкої громадськості. Нарешті, прихопивши редакційний диктофон, Олег почимчикував на пресуку.

Щоправда, по дорозі його настрої змінився. Причиною став безневинний епізод: за два квартали від редакції розжареним пропиленим тротуаром прогулювалася качиною ходою сухорлява бабулька, яка на всі заставки ляляла нинішні порядки і владу, ні до кого конкретно не звертаючись. Перехожі акуратно оминали її. За інших обставин Олег також залишився би байдужим: адже зрозуміло, що вона страждає на «словесний пронос»... Однак зараз дурнувате редакційне завдання зіграло з ним злий жарт: мимоволі на думку спало порівняння душевнохворої бабульки з паном Маслаченком.

Хоч як дивно, та в обох випадках дії людей, по суті, є ідентичними, водночас бабулька усім байдужа, зате послухати депутата поспішає купа журналістів – включно із ним самим за особистим наказом головреда! А для чого?! Щоб посидіти на прес-конференції, по достоїнству

оцінити цю «клоунаду» і забратися в редакцію, щоб надряпати черговий злісний пасквіль на тему «до чого все навколо паскудно»?!

Не можна ж так, людоньки-братці...

Взяти от хоч би фільм «Зорро», переглянутий ним за сніданком. Виходить, у задріпаній іспанській колонії бозна-якого століття знайшовся сміливець, який поставив на вуха знахабнілих вояків і багатіїв, став прикладом для пригнобленого народу. У нашій же дійсності такого унікалу не відшукати! Хоча, якщо подумати, колись щось подібне спостерігалось й у цих широтах: Олекса Довбуш, Устим Кармалюк, Григорій Котовський... Ну так, при найближчому розгляді всі вони виявлялися бандитами – але чи був реальний Зорро або, скажімо, якийсь Робін Гуд кращим?! Напевно, за кожним «шляхетним» розбійником водилися грішки! Біда в іншому: навіть підходящих грішників зараз немає. І де їх шукати – ніхто не знає. Лишилися хвора на копрофагію... тьху ти!.. на копролалію⁴ бабця та депутат Маслаченко...

Виродження – от як це зветься, людоньки-братці!

Не дивно, що до місця проведення прес-конференції – «Жовтого будиночка» – Олег дістався у геть пригніченому настрої. Всупереч отриманій від Валерки Мазайла ввідній, тепер його цікавив аж ніяк не скандальний політик, а насамперед майбутній самоспаленець, а вже потім – журналісти, які збіглися на подію.

Усе виявилось навіть гірше, ніж можна було припустити.

– Я – малий підприємець, звати мене Васьковським Дмитром Інокентійовичем, – заговорив ледь тремтячим голосом перший учасник прес-конференції (хоча його ПІБ і рід занять були написані як на табличці, виставленій попереду нього, так і в розданому учасникам прес-релізі). Було очевидно, що виступати перед широкою аудиторією й загалом перебувати в центрі уваги він не звик. – Отож, я вже геть дійшов до краю, аж ось до такого геть непереносимого розпачу. Саме так...

Сіромаха відсапався, нишком позирнув на народного обранця, який розвалився поруч у кріслі. Навіщось пригладив ріденьке волосся, наліг грудьми на стіл, за яким сидів, і випадково перекинув пару поставлених занадто близько мікрофонів. Поки майбутній самоспаленець сором'язливо перепрошував, а журналісти поправляли мікрофони, Ростислав Маслаченко поблажливо спостерігав за всією цією метушнею.

– Отже, ще раз вибачаюся... Це тому, що як я вже говорив, я дійшов до розпачливої межі... до розпачу. Коли в нас була криза, я ще якось викрутився... хоча дуже вже заїздили мене колектори від банку, де я взяв кредит... Тобто на мене наїжджали колектори, я хотів би так сказати...

Підприємець знов позирнув на депутата, той цього разу підбадьорив його:

– Сміливіше, сміливіше, не соромтеся розповідати широкій громадськості, як з вами повівся антинародний режим!..

– Ні, під час кризи мені ще потрафило: колекторів скасували, і з банком я ще сяк-так домовився, за що спасибі...

Але тут Маслаченко різко перервав бідолаху:

– Це з минулим антинародним режимом вам вдалося домовитися сепаратно, на відміну від інших підприємців! Розповідайте-но краще, як повівся з вами нинішній антинародний режим!!!

– Так, повівся... Оскільки зі старими... із цими, які з минулого ще банку та ще й із податковою, я домовився...

Новий запобігливий погляд на депутата.

⁴ *Копролалія* (від *грецьк.* *κόπρος* – лайно, багно + *λαλία* – мова) – хворобливий, іноді неподоланий імпульсивний потяг до цинічної й нецензурної лайки без будь-якого конкретного приводу.

– Отож нові податківці вирішили, що оскільки я ходив під старими, то й почали мене дружненько пресувати з...

Хвилини п'ять підприємець, який завинив перед владою, доволі непевно мимрив про нові лиха, після чого підсумував з несподіваною рішучістю:

– Загалом, я не маю сил уже терпіти всі ці митарства. Тому от твердо вирішив: найближчим часом вийду перед Кабінетом міністрів разом з усією своєю родиною, обіллю всіх нас бензином і одразу підпалю на знак протесту проти цієї ганебної влади! Все!

Ці слова подіяли на Олега, немов холодний душ. Він оглянув журналістську аудиторію. Найближче до столу, за яким зібралися учасники, сиділа зграйка молоденьких дівчат із крихітними яскравими нетбуками. Іззаду було видно, що в кожній на екрані чорніло всього по дві-три рядки: отже, дівчата виклали вступну промову цього вилупка буквально парою фраз і тепер чекали на продовження. Іншу частину журналістської аудиторії становили «старі вовки», які слухали виступ без найменших емоцій. Телеоператори застигли за камерами. Загалом, усі були напручені спокійними.

– Отже, шановні колеги, ви бачите, до якого розпачу довели злочини нинішнього антинародного режиму цю нещасну людину. Тому сьогодні ми скажемо наше дружнє рішуче «НІ!» аморальним розгнущаним діям офіційних злочинців з високих кабінетів...

Наступні чверть години Ростислав Маслаченко патетично і докладно живописав, як саме варто говорити рішуче «НІ!» аморальним злочинцям від влади. Зграйка дівчат збудилася: кожна старанно викладала наманікюрованими пальчиками на своєму нетбуці щось розлоге – хоча не зовсім зрозуміло, які свіжі геніальні думки можна відшукати у промові «вічного клоуна». Нехай його виступ гарно зрежисований, навіть перед дзеркалом відрепетируваний, однаково пан Маслаченко вже неодноразово повторював усе це із найрізноманітніших приводів, нічого нового ніколи не додаючи...

«Старі вовки» відверто нудьгували, вислуховуючи люту банальщину, і навіть потроху позіхали. Один взагалі пішов, на прощання махнувши рукою. Частина операторів заходилася знімати відеоряд – тобто дівчат, які зосереджено строчать на нетбуках.

Далі настала пора запитань-відповідей. Красуні з першого ряду по черзі уточнювали, якого саме віку і статі діти малого підприємця, як звуть його дружину, чим вона (дружина тобто) займається, якого конкретного чиновника бізнесмен-невдаха звинувачує у своїх нещастьях, та інше в тому ж дусі. «Старі вовки» вже клювали носами. Відеоряд (тобто гарненьких дівчат, які щось запитували) тепер знімала інша частина телекамер. Депутат поблажливо кивав, з переможним виглядом роздивляючись довкола.

А перед очима Олега постала зовсім дика картина. До будинку Кабміну підїжджає розкішний депутатський «майбах». З нього висаджується родина Васьковського Дмитра Інокентійовича, одягнена, немов на парад. Під прицілом телекамер вони прямують до урядового будинку. Тут відбувається короткий жалобний мітинг. Потім підприємець... вірніше, цей плюгавенький лисуватий придурок бере з рук пихатого від гордості депутата канистру з бензином, старанно обливає смердючою рідиною свою красуню-дружину, двох білявих хлоп'ят. В останню чергу – себе. Привезений у вантажівці оркестр починає грати похоронний марш, а лисуватий вилупок чиркає запальничкою. І на майданчику перед Кабміном спалахують чотири живі смолоскипи...

Уявивши все це, він ледь дочекався черги, щоб поставити запитання:

– Олег Нежданий, газета «Кур'єрський експрес». Скажіть будь ласка, пане підприємцю, чому ви вирішили спалити себе і свою родину, а не тих-таки податківців, які вас «пресують»?

– Га-а-а?... Як, тобто, податківців?!

Розгублений голос Васьковського Дмитра Інокентійовича пролунав у повній тиші. Олег відчув, що тепер саме на нього витріщилися усі: організатори прес-конференції, які сиділи за

столом, дівчата, які відірвалися від нетбуків, «старі вовки», які миттю прокинулися, об'єктиви телекамер. Тому він пояснив якомога спокійніше:

– У ваших діях немає ніякої логіки. Вас «пресують» податківці, ваш бізнес на межі банкрутства. Однак замість того, щоб у критичній ситуації захистити родину, ви погрожуєте вбити дружину і двох малолітніх, ні в чому не винних синів – причому в найжорстокіший спосіб! Отже, відповідайте: чому ваша агресія спрямована не просто на себе самого, але також на ваших близьких? Чому б замість цього не спалити, приміром, податківців, які розоряють ваш бізнес?

– А-а-а... Як це – податківців спалити?! Їх же той... не можна!.. – промимрив ошелешений пан Васьковський і, немовби шукаючи підтримки, скося позирнув на народного обранця. Втім, хоча обличчя депутата невдоволено перекошилося, пан Маслаченко не відреагував. Тому Олег продовжив упевнено гнути свою лінію:

– Ви сказали, що податківців спалити не можна – але чому?!

– Бо це ж злочин... убивство...

– А хіба спалювати живцем свою дружину й ні в чому не винних дітлахів – не злочин?! Ви чоловік і батько, то захистіть рідних, а не нищьте їх!!! Інакше який з вас мужик!..

Але тут нарешті луснув терпець у депутата. Різно викинувши вперед праву руку з відстовбурченим вказівним пальцем, він зойкнув у патетичній манері:

– Це провокатор!

– Я не провокатор, – спокійно заперечив Олег. – Я власкор «Кур'єрського експреса» Олег Нежданий.

Але заперечувати скандальному політикові не мало сенсу. З-за спини Маслаченка вигулькнув широко усміхнений прес-секретар:

– Шановні учасники, попрошу не звертати уваги на цю дурнувату провокацію! Ми ще перевіримо акредитацію людини, яка назвалася журналістом шановного видання. Поки що попрошу охорону виконати свою роботу, а ми тим часом продовжимо...

Побачивши, як піднялися, розправили плечі й пішли до нього два здоровані, які доти з нудьгуючим виглядом сиділи на бічних місцях, Олег уривчасто кинув:

– Добре, сам піду, – забрав зі столу диктофон і попрямував до виходу. Його душа кипіла від обурення. Ні, справді, що ж це коїться?! Тим, хто витріщається на «вічного клоуна» Маслаченка, втюхується такий собі жажлик про публічне вбивство дружини й малолітніх діточок неvezучого бізнесмена – а всій журналістській братії на це плювати!!! Або мовчать у ганчірочку, або уточнюють несуттєві деталі.

– Шановний пане газетяре!..

Ясна річ, що без певного ступеня цинізму у вітчизняній журналістиці не вижити. Але ж не до такої ж межі бути циніками!.. Дебіли на заході для дебілів... І місце для пресухи підходяще вибрали – «Жовтий будиночок». Олег майже з ненавистю ковзнув поглядом по канаркового кольору стінах, які він тільки-но полишив, коли пролунав ще наполегливіший заклик:

– Агов, пане газетяре з «Кур'єрського експреса»! Не поспішайте немовби на пожежу, будь ласка.

– Га?...

Тільки зараз Олег зрозумів, що ці слова звернені саме до нього.

– Ви поведіться, немовби справжній кур'єрський експрес. Але не кваптеся: сподіваюсь, на вокзал ви не спізнюєтеся?... Бо нам хотілося б серйозно поговорити.

Розділ 2

Чистильники

Олег зміряв поглядом трійцю, яка заступила дорогу. «Бити чи не бити?! Гідне Гамлета запитання», – майнуло в голові. Хоча яке там... Нападати на трьох молодиків першому – явна дурість. А якщо не нападати першим, доведеться тікати. Але тільки в крайньому випадку...

– Не хвилюйтеся, ми дійсно хочемо всього лише поговорити з вами, не більше, – заспокоїливо мовив середній хлопець.

«Поговорити з вами»... Що за міліцейські замашки?! Ні, скоріше навіть, есбеушні. Як у знаменитому анекдоті доби СРСР: «Здрастуйте, здрастуйте, товаришу маршале Радянського Союзу! Сідайте, будь ласка, і давайте спокійненько поговоримо».

– А хто вам сказав, що я хвилююся? – не стримавшись, журналіст криво посміхнувся.

– Будь-хто на вашому місці схвилювався б, якби його раптово перестріли троє здорованів, схожих на нас.

– А я, між іншим, не будь-хто.

– Ну так, ну так, зрозуміло, не будь-хто! Ви – представник газети «Кур'єрський експрес» Олег Нежданий.

– Не представник, а власкор. Власний кореспондент, тобто.

– Ах, он воно як?... Ну що ж, даруйте, будь ласка, пане власкор, але ми не знали, що це настільки важливо!

«Отож-бо, що не знали і знати не могли», – подумав Олег. Ставлячи запитання майбутньому самоспаленцю на заході для дебілів, він не називав свою посаду. Отже, інформацію хлопці узяли явно не зі списків акредитованих учасників (де вказано посаду), а просто з прес-центру. Але їх там, здається, не було... Проте вони поінформовані. Та ще й такі ввічливі...

Дуже цікаво!

Зненацька той, що стояв праворуч, з утаємниченим виглядом підморгнув Олегові й вкрадливо проговорив:

– Поб'ємося на що завгодно: зараз ви, напевно, міркуєте, звідки нам відомо ваше ім'я й місце роботи?

– На що поб'ємося?

– На ящик шампанського! – миттю пожвавішав хлопець.

– Тоді відпадає.

– Тобто я б виграв?...

– Так, – знехотя зізнався Олег. – То як же ви про все це довідалися?

– Від нашої людини в залі, ясна річ.

А-а-а, дідько, до чого ж просто!.. І чом би самому не дотумкати до такої очевидної речі?! Не приховуючи роздратування, журналіст мовив:

– Ну добре, годі жартувати. Усього вам найкращого! Дайте пройти.

– Як на мене, наша мила бесіда ще навіть не розпочалася, а ви вже йти зібралися, – промимрив хлопець, що стояв ліворуч.

– Так, зібрався. Мені потрібно їхати до редакції, щоб терміново написати статтю за матеріалами прес-конференції.

– Ви вважаєте, що роздобули гарний матеріал, навіть не одержавши відповіді на власне, цілком слушне запитання? – здивувався середній.

– Не ваша справа, – огризнувся Олег. І солідним тоном додав, витягнувши з нагрудної кишені піджака картку Спілки журналістів:

– Між іншим, отут міститься прохання всіляко сприяти власникові даної картки в роботі. Сприяти, а не перешкоджати, що навпаки карається статтею сто сімдесят першою...

– ...Кримінального кодексу України. Так-так, цілком згоден з Остапом Бендером: Кримінальний кодекс треба шанувати, – чемно кивнув правий.

– От і не перешкоджайте, будь ласка!

Правий зібрався щось заперечити, однак середній перебив його, повідомивши дещо зовсім несподіване:

– Шановний власкоре чудового «Кур'єрського експреса», ми збираємося підкинути вам настільки сенсаційний матеріал, що ви миттю забудете про прес-конференцію Ростислава Маслаченка, немов про дурний сон.

– Справді? – здивувався Олег, який не надто вірив у подібні дива.

– Справді, Олеже, справді.

– До речі, а вас як звати? А то до мене ви на ім'я звертаєтеся, а я такого задоволення дозволити собі не можу.

Трійця обмінялася хитрими поглядами, і лівий мовив урочисто, навіть дещо пихато:

– Вибачайте, ми забули представитися. Хоча ви самі ж і винні: не намагалися б ушитися від чудового дарунка долі в нашій особі...

– Але не уникайте відповіді: як все ж таки вас звуть?

– Називайте мене Атосом.

– А мене Арамісом, – посміхнувся правий, роблячи вигляд, ніби торкається пальцями невидимого капелюха на голові.

– А мене, відповідно, Портосом, – енергійно трусонув головою середній.

– Ах, он як?! Отже, Атос, Портос і Арамис...

– Саме так.

Усім своїм виглядом Олег зобразив презирливу міну. Яка маячня! І що ж за матеріал збираються підкинути йому ті, у кого фантазія обмежується всього лише «Трьома мушкетерами»? Краще вже писати про «вічного клоуна» Маслаченка: з ним хоч би все зрозуміло, на відміну від цієї дурнуватої трійці.

Атос, Портос і Арамис... Дитячий садок, слово честі!

– Вам щось не подобається? – запитав Портос, який стояв посередині.

– Називайтеся, як хочете, діло хазяйське. Просто виходить, що на прес-конференції за мною шпигував д'Артаньян. Адже більше нема кому, чи не правда?

– Можна вважати, що й д'Артаньян, – погодився Атос.

– Нехай справді буде д'Артаньян, – підтвердив Арамис.

– Тоді ще раз прощайте!

– Що тепер вас не влаштовує, пане Нежданий?

– Ви не можете забезпечити мене гідним матеріалом, дорогі мої добродії «мушкетери», бо про ваші пригоди давним-давно написав Дюма-батько. А плагіатом чужих романів я не займаюся: брудна робота не для мене.

– І все-таки наполегливо пропонуємо прогулятися в якусь кав'ярню, щоб вислухати нашу пропозицію. Або в піцерію – є тут неподалік пристойний заклад.

– Я нещодавно снідав.

– Ми пригортаємо!

Ех, і наполегливі ж клієнти попалися!.. Просто так не викрутишся.

– Хоча б кави за компанію вип'єте? – Портос змовницьки підморгнув. – Зрозуміло, цей божественний напій я варю краще, але не все ж одразу...

– Добре, хай буде так, від кави не відмовлюся, – нарешті здався Олег.

– От і добре! От і класно! – навперебій загомоніли новоявлені «мушкетери». – Пішли пити каву.

Затишна піцерія розташовувалася лише за два квартали від «Жовтого будиночка». Пройгнорувачи молоду циганку, яка сиділа на асфальті біля входу з мертвотно-нерухомим немовлям на руках, компанія увійшла до обшитої вагонкою зали, напівпорожньої у цей час дня. Вибрали окремий столик біля далекої стіни, влаштувалися якнайзручніше.

– Вам еспreso чи американо? – чомно поцікавився Атос.

– А за лате заплатити кишка тонка? – оскільки «мушкетери» взялися пригощати, Олег вирішив не скромничати.

– Без питань!..

– Тоді мені чашечку лате. Або стривайте... іще краще мокачіно! З корицею й покритим шоколадом.

– Цікаво, у вас в «Кур'єрському експресі» всі отакі гурмани? – набурмосившись, Портос зміряв його уважним поглядом.

– Ні, тільки найкращий власкор. Ви ж хочете мати справу з найкращим, чи не так? Бо інакше пошукайте когось іншого...

– Ні-ні, що ви! Усе гаразд, я всього лише хотів...

Та Арамис не дав договорити товаришеві:

– А може, замовимо всім по порції еспreso, зате з коньячком? По п'ятдесят грамів за співпрацю аж ніяк не завадить.

– Ви пийте, що хочете, а мені принесіть мокачіно.

– А якщо тут його не готують?

– Готують: я ж знаю всі забігайлівки в радіусі півкілометра від «Жовтого будиночка»!

– Ну, тоді покладаємося на ваше знання, пане власкор.

Поки Атос займався замовленням, Олег спробував якнайкраще усвідомити ситуацію. Отже, хлопці ввічливі, чемні, але водночас украй наполегливі й уміють домагатися свого. Хто б вони не були, а до справи підходять ґрунтовно: адже залишаючись на вулиці, вони подбали про власного спостерігача в прес-холі. У цій піцерії вони явно вперше, хоча як місце зустрічі намітили її заздалегідь. Тримаяться впевнено. Схильні до примітивних штампів – на кшталт Атоса, Портоса й Арамиса. Зайвого не патякають, викладати інформацію також не поспішають. У співробітництві явно зацікавлені – хоча в чому співробітництво полягатиме, ще те питання.

Що ж, уже чимало... але й не надто багато, між іншим.

Єдине, що насторожує – це завуальована спроба підпоїти співрозмовника. По п'ятдесят грамів, бачте. За співпрацю. Аякже, знаємо ми ці «п'ятдесят грамів»! Легко почнеться, а потім понесеться так, що не зупиниш.

Гм-м-м...

Нарешті Атос приніс мокачіно для Олега, плюс по три порції еспreso й коньяку для «мушкетерів». А ще блюдечко з дрібно нарізаним лимоном і тарілочку з печивом, над якою театральню провів рукою й мовив, дивлячись на журналіста:

– Пригощайтеся!

– Я не просив печива.

– Але наш коньячок без закуски якось...

– От ви й закусуйте, якщо зібралися коньяк цідити.

– Я не гордий, можу й за четвертим збігати.

– А я, знаєте, звик на тверезу голову працювати.

– І що, навіть від п'ятдесяти грамів?... – здивувався Арамис.

– На зовсім тверезу! – Олег дуже виразно подивився на нього й додав: – Випити я завжди встигну, тож давайте-но для початку справою займемося. Здається, ви зібралися мені якусь інформацію викласти? От і викладайте, не тягніть kota за хвіст.

– А ви не надто люб'язні, пане власкор, – невдоволено кинув Портос.

– Цікаво, були б ви самі задоволені, якби вас відірвали від роботи незрозуміло заради чого?! Ну, так, згоден: із прес-конференції Ростислава Маслаченка небагато що вичавиш, але це вже хоч якась синиця в руці, тоді як обіцяний вами цікавий журавель у небі...

– Для початку все-таки поговоримо про Маслаченка. Як би ви, пане власкор, оцінили його діяльність у цілому й нинішню прес-конференцію зокрема?

Всівшися нарешті за стіл, Атос сьорбнув зі своєї філіжаночки еспreso, елегантним рухом долив у неї коньяку й уважно подивився на Олега.

– Е-е-е, так не годиться! – моментально сіпнувся журналіст. – Ви обіцяли мені щось цікаве, а натомість берете у мене інтерв'ю щодо побаченого в «Жовтому будиночку».

– І все ж таки?...

– Викладайте інформацію, інакше я вип'ю свій мокачіно і спокійненько відправлюся до редакції, на прощання зробивши вам ручкою.

– Бачте, Олеже, перш ніж уводити вас в курс справи, не завадило б переконатися, підходите ви для нашої справи чи ні. А вже потім за нами, як-то кажуть, не заїржавіє.

Газетяр перевів погляд на Арамиса й промурмотів:

– Отже, ви дотепер не впевнені...

– Ясна річ! Те, що ви сказали й зробили у прес-холі інформагентства – це добре. Однак все-таки хочеться зайвий раз переконатися, що ми не помилилися з вибором. Зрозумійте нас вірно... А втім, на нашому місці ви б теж, найшвидше, двадцять разів подумали.

– Сурикат, – сказав Олег і з меланхолійним виглядом заходився сьорбати через соломинку мокачіно.

– Перепрошую, що ви сказали? – від несподіванки Арамис навіть здригнувся й одразу почав виправдовуватися: – Я не розчув...

– Я сказав, що особисто мені Ростислав Маслаченко нагадує суриката.

Олег зобразив цілковиту байдужість, насправді уважно перевіряючи реакцію «мушкетерів». І хоча це повністю йшло врозріз з його псевдонімом, але першим оживився саме вайлуватий Портос:

– Невже ви любляєте мультфільм «Король Лев»?

– Ні, швидше, іноді гортаю «National Geographic» або переглядаю популярний серіал «Дика природа» на каналі Discovery...

– А-а-а, он воно що! Бо ніде правди діти, я подумав, буцімто ви з дитиною «Короля Лева» дивилися, от і запам'ятали дружбана Тимона.

Занадто пізно Олег второпав, що припустився помилки, мимоволі повідомивши підозрілій трійці цінну інформацію про своє особисте життя. І до чого ж точно вгадав клятий Портос! От досада...

На щастя, напруженість моменту залишилася непоміченою, оскільки тепер не втерпів Арамис:

– Стривайте, стривайте! Поясніть мені, у чім річ? Що за журнал, що за кіно?! І хто такий сурикат, врешті-решт...

– Гризун такий, – охоче відгукнувся Портос.

– Мангуст, – поправив «мушкетера» Олег. – У Південній Африці живе, в пустелі Калахарі.

– Так-так, вірно, – кивнув Портос. – Африканський мангуст, загалом. Сурикатів любляють знімати, коли вони завмирають, виструнчившись. А в мультфільмі «Король Лев» кращий друг головного героя – саме сурикат Тимон. Смішне таке зв'язка, смішне дуже.

– От я й кажу, що Маслаченко на сурикату схожий.

– Стривайте, Олеже, якщо ви не з дитиною разом мультики дивитесь... то що ж виходить, дотепер з дитячого віку не вийшли? – Атос схилив голову до лівого плеча.

– При чому тут дитина! На каналі Discovery сурикати демонструють із ранку до вечора. Просто канал мені дуже подобається.

– Ну, зрештою, воно не так і важливо, – Арамис примирливо махнув рукою. – Отже, по-вашому, саме на суриката Тимона скидається Ростислав Маслаченко, я вірно зрозумів? Тобто, по-вашому, він є комічним персонажем, вірно я зрозумів?

– Ну, так! Смішне таке звірятко, забавне. Чекає-вичікує, виструнчившись на горбочку, а потім...

– А що можете про головного героя прес-конференції сказати?

– Я вже відповів на одне ваше запитання, тож не зобов'язаний відповідати на наступні, – доволі сухо мовив Олег і додав глузливо: – Зрештою, я тут журналіст,

а не ви, тому задавати питання – мій привілей. Ви обіцяли матеріал, але я щось...

– Знов за рибу гроші! – сплеснув руками Арамис. – І чом ви такий нетерплячий, пане власкор?!

– Тому що час – це згадані гроші, а я усе ще не в редакції.

– Ну, дозвольте нам хоч би ще питаннячко задати! А краще два.

Олег навмисно довго тягнув через соломинку мокачіно, мовчки оглядаючи співрозмовників. Подумав: «Точно не розкажуть, у чому там річ, доки не допитають за всією формою! Отже ж звалилися на мою голову...»

– То що ж, дозволяєте нам задати ще пару запитань найкращому співробітникові редакції «Кур'єрського експреса»?

– Добре, біс із вами, валяйте! – нарешті погодився журналіст. – Але тільки не більше двох запитань. З тим, що вже задавали, буде саме три запитання. А Бог, подекуди, трійцю любить.

– От і добре, от і гаразд! – Атос схвально мугикнув, взяв з тарілочки галету, розламав на широкій долоні й закинув до рота шматочок. – Отже, повторюю: ми хотіли б почути вашу думку щодо Васьковського Дмитра Інокентійовича. Що скажете про цього підприємця?

– Та нічого доброго!

– Це зрозуміло, і все-таки...

– Вилупок він. Мерзенний вилупок, якщо тільки все, сказане ним на прес-конференції – це не вимисел, а правда!

– Отже, ви допускаєте?...

– Це третє запитання? – швидко поцікавився Олег.

– Ні-ні, лише спроба уточнити!

Немовби захищаючись, Атос викинув уперед руки, але його жест був настільки енергійним, що рештки розламанної галети полетіли навсібіч.

– Перепрошую, – спохопився «мушкетер» і про всякий випадок озирнувся, перевіряючи, чи не завдав навколишнім незручності своєю необережністю.

– Знаєте, від цього провокатора Ростислава Маслаченка можна чекати чого завгодно, – замислено мовив журналіст. – І хоча все почуте на пресусі доволі схоже на правду, я просто змушений враховувати можливість зрежисованої провокації.

Він щось прикинув подумки й повідомив:

– Ну так, відсотків на десять-п'ятнадцять я віддам за те, що там був розіграний дуже правдоподібний, але все ж таки фарс.

– А в іншому випадку?...

– В іншому випадку Васьковський цей – рідкісний мерзотник, вилупок і сволота. Замість чортових податківців націлитися на свою ж власну родину?! Це просто незбагненно!

– Тоді ще одне запитання...

– Третє, тобто останнє, – суворо нагадав Олег.

– Ну так, зрозуміло.

Атос пригубив коньяк, розжував скибочку лимона, немовби щось обмірковуючи, і попросив:

– Розкажіть, будь ласка, про що збираєтеся писати за результатами всього побаченого й почутого. Про провокатора Маслаченка, про цього смішного мультяшного суриката? Або про рідкісного мерзотника, вилупка й сволоту, який замислив спалити свою родину замість того, щоб захистити?

– Я не зобов'язаний розкривати стороннім подробиці незакінченої роботи.

– І все-таки?...

Якщо чесно, то безглуздий допит вже добряче набрид Олегові. Досадуючи, що погодився на таку дурість, він зненацька здався:

– Гаразд, добродії «мушкетери», чорт із вами – відкрию професійну таємницю: про журналістів я збираюся написати.

– Тобто?...

– Про журналістів.

Олег присмоктався на якийсь час до соломинки, що стирчала з мокачінового келиха, перевіряючи реакцію співрозмовників, потім пояснив:

– Про журналістів буде матеріал. Про дівчаток, які порозсідалися у першому ряду й слухняно набирають на яскравих нетбуках ті мерзенності, які вивергає це незначне звірятко Маслаченко. Про «старих вовків» професії, які відверто нудьгують під час фарсу. Про тих, хто плюнув на все й пішов, не дочекавшись розв'язки...

І тут раптом Олег подумав: «А якщо інформатором цієї трійці був саме-таки писака, який втік з прес-конференції?! Адже може бути, цілком може бути». Ідея виявилася настільки несподіваною й водночас природною, що він мимоволі завмер.

– Дуже цікаво, звісно, – заговорив Портос, скориставшись паузою. – Але звідки раптом цей порив написати саме про журналістів? Мені здавалося, що розповідати потрібно про головних героїв події, тобто...

– Про кого тут говорити?! – Олег презирливо скривив губи. – Про цього смішного суриката або про цю безсовісну свиню?! Я ж тільки-но виклав свої міркування на їхній рахунок.

– Але при чому тут журналісти?! Не вони ж спровокували подію...

– На нашому професійному сленгу це називається «створити інформаційний привід».

– Ну от, не журналісти ж створили цей самий інформаційний привід, а Маслаченко з Васьковським, як би ми до них не ставилися.

Олег лише загадково посміхнувся. Добре, що він погодився на цю бесіду під кавусю із зовсім незнайомими людьми! Зате перевірів наживо враження від своєї ідеї.

Зрозуміло, певний резон зробити невеличкий есей про журналістів у нього був, просто не хотілося викладати свої міркування «мушкетерам». Справді, якого біса бути відвертим з незнайомцями?! Тому вголос Олег доволі стримано вимовив:

– Ваші слова, шановний пане «мушкетер», говорять лише про повне нерозуміння проблеми з вашого боку.

– Перепрошую, але я маю деяке уявлення якщо не про журналістику, то хоча би про піар-менеджмент! – було очевидно, що Портос трохи образився. – Я навіть спеціально проштудіював пару-трійку книг на дану тему...

– От і підітріться видраними із цих книг сторінками, – зі смаком процідив Олег. – Все, про що я хотів сказати, сказано. Отже, добродії «мушкетери», три запитання задані, три відповіді отримані, вистачить із вас сказаного. Викладайте нарешті свою інформацію, та жвавіше: як би ви не хитрували, жодних додаткових запитань-відповідей більше не буде.

І з переможним виглядом озирнуv «мушкетерів». Портос ображено посапував, вертячи в пальцях останню галету. Атос дрібненькими ковточками потягував остиглий еспресо, дивлячись кудись убік. Один лише Арамис залишався незворушним, він і заговорив:

– Бачите, хоч вас воно й напружує, та ми зобов'язані були влаштувати цей допит із упередженням.

– Чом ви вирішили, нібито мене це напружує?

– Тому що ви самі весь час наголошуєте на тому, що маєте їхати у свій «Кур'єрський експрес».

– Ну так, маю...

– Отже, перебування з нами в піцерії вас напружує.

– Ну, добре, добре, до певної міри.

– От бачите! – енергійно кивнув Арамис. – Але повірте, це нічого не означає у порівнянні з тим, що ми хочемо вам запропонувати. Тобто вже пропонуємо написати серію репортажів для вашої газети... або для будь-якої іншої, на ваш вибір.

– Як серйозна людина, насамперед я зацікавлений у матеріалах для «Кур'єрського експреса», – з достоїнством підкреслив Олег.

– Як хочете, як хочете, – кивнув «мушкетер». – Для «Кур'єрського експреса», то й для нього. Але ж загалом має вийти хроніка серії вбивств, що стануться у найближчий час.

Спочатку Олег не до кінця второпав сенс почутого, оскільки й сам тон попередньої бесіди, і сонно-млява обстановка у напівпорожній піцерії на подібний поворот аж ніяк не налаштовували. Проте коли зрозумів...

– Стривайте, стривайте-но, – пробелькотав він, обережно відсуваючи спорожнілий келих з-під мокачіно. – Ви ведете мову про серію вбивств?!

– Авжеж, – холодно підтвердив Арамис, – найближчим часом нами запланована серія вбивств декількох негідників...

– Як, тобто, ВАМИ запланована?!

Олег відчув, наскільки широко розкрилися його очі від здивування. Він навіть відсунувся трохи, аби детальніше розглянути співрозмовників. Ну так, відносно молоді й цілком здорові хлопці, на вбивць анітрохи не схожі... Особливо цей, що назвався Арамисом: він скоріш нагадує вченого, а не «мокрушника». Але що ж він тоді верзе?!

– Цілком вірно, можу повторити для зрозумілості: ми запланували прибрати із цього світу декількох негідників. А що такого?

Атос розжував чергову скибочку лимона, від задоволення поцмокав язиком і пояснив:

– Бачите, ми, якщо можна так висловитися, є «чистильниками». Ми заходилися очистити наше місто від різних недоумків і негідників на кшталт Ростислава Маслаченка, про якого ви відгукнулися настільки несхвально. Погано те, що інші всього лише просторікують про необхідність отакого очищення, тоді як ми збираємося не просторікувати, а діяти. Конкретно.

– То що ж, ви збираєтеся власноруч убити...

– Ну що ви! Самим навіщо ж бруднитися? Тільки у крайньому випадку.

– Але як же тоді...

– Самі побачите, оскільки ми запрошуємо вас у нашу маленьку, але дружну команду. Ваше завдання – професійно висвітлити все, що має статися найближчим часом, у вашому «Кур'єрському експресі». Думаємо, готувати й публікувати таку оригінальну серію матеріалів набагато цікавіше, ніж висвітлювати прес-конференцію смішного звірятка й свинячого мерзотника. До речі, серія додасть вам слави серед колег-газетярів, чи не так?

Розділ 3

Шерше ля фам

Вся ця ахінея так вразила Олега, що він глибоко замислився, намагаючись перетравити почуте і збагнути, правда це чи побрехенька. Опам'ятався лише від стриманих смішків «мушкетерської» трійці. Негайно відчув, що не надто акуратно підстрижені нігті його пальців тарабанять по порожньому блюдечку. І разом з тим – кислий присмак на губах: виявляється, він непомітно для себе встиг зжувати всі скибочки лимона, що залишилися! Це ж треба...

– Нічого, нічого, це навіть добре, – підбадьорив Атос.

– Що саме? – наїжачився журналіст.

– Бачте, коли співрозмовники прибирають однакові пози й роблять однакові дії, це свідчить про взаєморозуміння між ними. Я почав їсти лимон, ви продовжили...

– Що-що?! – Олег навіть підскочив від несподіванки. Та за кого вони!.. він!.. Так як він сміє!.. Його й себе!..

– Ви тільки не хвилюйтеся, дорогий пане власкор.

– Що ви собі дозволяєте?! – розсердився Олег. При цьому нечисленні відвідувачі й весь персонал, що перебував у залі, обернулися до їхнього столика.

– Тихіше, будь ласка! Ви привертаєте до нашої скромної компанії занадто багато зовсім зайвої уваги.

– Ага-а-а, отже, злякалися! – журналіст всівся назад на своє місце. – Ну що ж, от ваш обман і розкрився.

– Який ще обман?

– Та щодо запланованих убивств.

– Чому ж обман, цікаво довідатися? – сіпнув бровами Араміс.

– А тому, що ви боїтеся. Боїтеся всього, у тому числі розголосу ваших потаємних планів нібито на вбивство.

– Не меліть дурниць. Ми про вашу ж безпеку турбуємося, – флегматично зауважив Портос.

– Про мою безпеку, отже?! – Олег готовий був скипіти, однак стримався. – А як щодо того, що я от просто зараз можу в міліцію податися й там усе про вас викласти?

– Дурниці, все це – дурниці, – тепер Портос дивився на нього з щирoserдою поблажливостю. – До міліції ви не підете хоч би з двох причин.

– Це з яких же, цікаво довідатися?

– По-перше, ви втратите прекрасну можливість зробити серію сенсаційних ексклюзивних матеріалів. Ми ж схильні думати, що щирий журналіст такої дурості нізащо не утне.

– Звідки ви взяли?

– Із другої частини «Міцного горішка». Чи пам'ятаєте епізод наприкінці, коли герой Брюса Уїлліса збирається зістрибнути з вертольота на крило літака? Отже, що пообіцяв поліцейський Джон Маклейн тій репортерці... як там її звали, не підкажете?

– Саманта Коулмен.

– От-от...

– Маклейн пообіцяв їй сенсаційний репортаж із сенсаційними кадрами.

– Саме так! А що ж Саманта?...

– Сказала, що за сенсаційний репортаж готова народити Маклейнові дитину.

– Отож-бо! – Портос повчально задер палець до стелі й нарешті розплився в посмішці.

– Оце відповідь справжнього газетяра!

– Ну, припустімо, я не збираюся народити дитину ні для кого з вас, – Олег саркастично посміхнувся. – Та й не можу цього зробити фізично: на такі штуки здатен тільки Величезний Арні, та й то в кіно.⁵

– Ну, припустімо, щодо народження дитини я висловився фігурально... – Портос зняв ковів, але ненадовго: – Я до того веду, що ви навряд чи донесете про нашу розмову в міліцію.

– А раптом!..

– Не смішіть, – махнув рукою Атос. – Як нас звуть насправді, хто ми й звідки, ви не знаєте. Що стосується наших планів... А ми от взяли та й пожартували! Наші слова до справи не пришиєш, хіба ж ні?

– А раптом я диктофон непомітно увімкнув і всі ваші жарти записав? Або в комір моєї сорочки «жучок» зашитий, наприклад...

– Дурниця, – констатував Арамис, після чого витягнув із сумки, що стояла поруч із його стільцем, і продемонстрував здивованому журналістові хитромудрий прилад розміром з долоню, прокоментувавши: – Якби тут працював диктофон або перебував «жучок», ми би про це неодмінно довідалися. До речі, от вам гарантія, що у свою чергу ми розмови з вами також не запишемо.

– Ви так серйозно до цього ставитеся...

– Шановний пане власкор «Кур'єрського експреса», ви ще не уявляєте, наскільки серйозно ми ставимося до нашої справи! По-іншому, до речі, й бути не може... Погодьтеся на нашу пропозицію, тоді зможете наочно переконатися в нашій обґрунтованості. Ну, що скажете?...

Олег мовчав.

– Отож-бо! Тому ні в яку міліцію ви не підете. Адже щоб роздобути докази нашої нібито злочинної діяльності, як ви напевно подумали, вам потрібно стати свідком хоча б одного нашого злочину. Тож хочете ви або не хочете, але змушені будете погодитися на нашу пропозицію.

Олег, як і раніше, зберігав мовчання.

– Якщо відмовитеся навіть після всього почутого, ми негайно ж мило розпрощаємося й підемо шукати іншого журналіста, який напевно не упустисть настільки цінний подарунок долі, – вагомо пообіцяв Арамис. – А ви можете діяти, як вашій душі завгодно. Можете лікті гризти від досади, чекаючи сенсаційних репортажів, що їх зробить на наших матеріалах поблажливіший газетяр. Можете чимчикувати в міліцію і стверджувати, буцімто зустріли на вулиці трьох мушкетерів, які налякали вас вигадками про майбутню серію моторошних убивств.

– Щоправда, слави Іванушки Бездомного з божевільні ми вам не гарантуємо, – з удаваною скорботою зітхнув Портос. – Найшвидше, вас просто пошлють на хутір по метеликів.

«І все вони знають, і все передбачили! Психологи чортові...» – розсерджено подумав Олег. Й одразу здався:

– Добре, переконали! Принесіть і мені коньячку, хай вам абищо...

Зрештою, він почув усе, що хотів почути на тверезу голову. Далі не має значення, сп'яніти чи ні.

– Оце по-нашому! Давно б так! Правильно, правильно!.. – пожвавішали й навперебій загаласували «мушкетери».

– Вам п'ятдесят грамів? – спитав Атос.

– Не скупіться, несіть одразу сто, – буркнув Олег. «Мушкетерам» його відповідь припала до душі. Атос сховався за черговим замовленням, приніс сто грамів коньяку для журналіста, повторно по п'ятдесят для решти, ще блюдечко з лимоном і тарілочку з печивом. Випили за успішне укладання угоди, потім додали за майбутнє торжество справедливості у славетному

⁵ Мається на увазі фантастична мелодрама «Junig» (1994) за участю Арнольда Шварценеггера, Дені де Віто й Емми Томпсон.

місті Києві. Третій тост чомусь підняли за відсутнього д'Артаньяна – хоча за всіма правилами належало випити за жінок. Але оскільки краватки⁶ ні на кому не було, справа усім на втіху завершилася веселим сміхом і загадковими переморгуваннями трійці «мушкетерів». Загалом, мав рацію Атос: взаєморозуміння між ними дійсно виникло.

Зустрітись домовилися через день.

– Тоді й завершиться перший акт операції під кодовою назвою **ЧИСТИЛЬНИКИ**, – округливши очі, загадково пообіцяв Портос. Арамис же, зненацька прибравши серйозного вигляду, витягнув із задньої кишені джинсів візитівку й простягнув її зі словами:

– У п'ятницю ближче до вечора подзвонить за цим телефоном. Я скажу, куди приїхати.

Олег одразу ж заходився вивчати отриману візитівку, сподіваючись прочитати на ній ім'я власника. Однак, всупереч очікуванням, на клаптику цупкого паперу був позначений лише номер телефону і надрукований великий напис, зроблений витіюватим шрифтом:

Дизайн і розробка веб-сайтів

– Я ж сказав, що про все довідається у п'ятницю! – самовдоволено посміхнувся Арамис. Олег лише лівим плечем смикнув. На тому й розпрощалися.

По дорозі в редакцію журналіст усе ще розмірковував над почутим. Але скільки не напружувався, так до жодного висновку й не дійшов. Випиті в піцерії сто грамів коньяку шуміли у вухах м'якою морською хвилею, заколисували. Поступово думки перекинулися на те, скільки вже часу він не був у відпустці, як він утомився, скільки можна лише вислуховувати мамині запрошення навідатися до Ічні... та інше в тому ж дусі. Насамкінець Олег ледь не прогавив свою зупинку. «Отож, пити таки не варто булп: у піцерії в коньяк могли намішати бозна-що, а зараз ясна голова на плечах потрібна», – зі злістю подумав він, ледь не спіткнувшись на виході з автобуса.

– Що, Маслаченко фуршет організував задля кращого сприйняття себе красивого? – з Валеркою Мазайлом вони зіштовхнулися в коридорі.

– Та я всього лише коньячком остограмівся, – безтурботно махнув рукою Олег.

– Петровичу, але ж ти у стололазах⁷ ніколи не значився!

– Після години «клоунади» тільки коньячком і можна врятуватися.

– А що там відбувалося?

– Та так, власне... Сталося те, що й мало статися.

Він усіляко стримувався, щоб не розпатякати ні про подробиці прес-конференції, ані про те, як був видалений звідти і що відбулося по тому.

– Але матеріал хоч із цього лайна вийде?...

– Зрозуміло, ти ж мене знаєш!

– Ой, дивися, Петровичу...

– Я дивлюся, не переймайся.

Він відвернувся й побрів коридором у напрямку до редакційної кімнати відділу «Соціум».

– Коли матеріал очікувати?

– За півтори години одержиш, – кинув Олег через плече.

– Стривай, Петровичу, не квапся. Про що конкретно буде матеріал?

Щоб не галасувати на весь коридор, довелося повернутися й загалом викласти редакторів концепцію статті про журналістське сприйняття політичної клоунади.

⁶ Мається на увазі звичай відрізати кінець краватки тому, хто порушив традицію, виголосивши третій тост не за жінок.

⁷ Презирливе прізвисько журналістів, а радше осіб невизначеної професії, які відвідують найрізноманітніші заходи заради безкоштовного частування.

– І до чого ми це прив'яжемо? – здивувався Валерка.

– Інформаційний привід до неподобства простий: завтра наше професійне свято – День журналіста,⁸ от і поговоримо про тих, хто для читачів горбатиться, матеріали клепає.

– Петровичу, так ти геній!..

– Дякую, я в курсі.

Втім, вичавлював він текст на цілу годину довше запланованого. Валерка Мазайло навіть не втерпів і нагадав, що кращий власкор «Кур'єрського експреса» дещо заборгував його чудовому відділу напередодні Дня журналіста.

– Закінчую, вже закінчую, – огризнувся Олег і деякий час сидів мовчки, глибоко дихаючи й намагаючись викинути з голови нав'язливі думки про «убивства за планом». Кл-л-ляті «мушкетери»!..

Коли матеріал був нарешті дописаний, він з величезним полегшенням почав збиратися додому, пославшись на недобре самопочуття.

– Що, Петровичу, ковбаска на фуршетних бутербродах була несвіжа? – пожартував на прощання Валера. Олег не надто люб'язно промимрив:

– Ймовірно, – і пішов. Весь вечір нічим серйозним не займався, тільки лише перемив посуд, що залишився ще з ранку. Після холостяцької вечері (зрозуміло, злісно незбалансованої по калоріях та шкідливих і корисних інгредієнтах) зарився в нетрі Інтернету й до глибокої ночі дивився старі фільми за участю Грегорі Пека,⁹ паралельно розмірковуючи про непримітних героїв, які живуть просто по сусідству з тобою.

Четвер пролетів непомітно: з нагоди Дня журналіста в редакції влаштували невеличку вечірню пиятику. У п'ятницю¹⁰ через годину після обіду Олег витягнув із потайного відділення портмоне безіменну візитівку розробника сайтів, замислено підібгав губи, ще раз прискіпливо вивчив цупкий паперовий прямокутник. Не виявивши нічого нового, розчаровано зітхнув. Дістав із чохла на паску мобілку, набрав номер.

Вуха різонуло хвацьке «Пора-пора-порадуємся на своїм веку» у виконанні Михайла Боярського. Тьху ти, чорт!!! Хоча чого ще можна було очікувати від новоявлених «мушкетерів»?...

Фраза «Пока-пока-покачивая перьями на шляпах» зненацька урвалася коротким запитанням Арамиса:

– Так?

– Хто це? – вирішив схитрувати Олег.

– Перепрошую, але це вам не завадило би відрекомендуватися, – доволі стримано заперечив «мушкетер». – З мого боку на дроті, зрозуміло, господар телефону, на номер якого ви телефонуєте. А от ви хто такий?...

– Олег Нежданий, газета «Кур'єрський експрес», – знехотя здався журналіст.

– А-а-а, добридень! – голос Арамиса негайно ж пом'якшав. – Чого так рано дзвоните, пане власкор? Я просив ближче до вечора.

– Пізніше я передзвонити не зможу, – про всякий випадок збрехав Олег.

– Он як? – Арамис явно посумнішав. – Зайняті будете? А до нас приїхати зможете?

– Так, але мій телефон буде поза зоною досяжності.

– Чому, якщо не секрет?

– У метро попрацювати треба. Про решту повідомляти не маю права: редакційна таємниця за сімома печатками.

⁸ Оскільки День журналіста в Україні святкується 6 червня, це означає, що дія твору розпочалася напередодні – 5 червня.

⁹ Американський актор, який зіграв у фільмах «Банківський білет на мільйон фунтів стерлінгів», «Римські канікули», «Мобі Дік», «Мис страху», «Вбити пересмішника» (за роль Аттікуса Фінча отримав «Оскара» в номінації «Кращий актор» за 1962 рік), «Золото Маккени», «Загублені» та ін.

¹⁰ День 7 червня припав на п'ятницю в 2013 році.

- Ну що ж, подзвонили – то й подзвонили! Хвилинку, я дещо прикину.
- І через якийсь час після паузи:
- Знаєте, де найближча до вас зупинка 231-ї маршрутки?
- Я не зобов'язаний знати таких дрібниць.
- Ну, тоді всезнаючий Інтернет розповість. Загалом, з вашого боку це поблизу однієї з вузлових станцій метро.
- Вибачте, але чому б вам прямо не розповісти мені...
- Ми хочемо ще раз переконатися у ваших журналістських навичках, однією із яких є вміння якнайшвидше знаходити потрібну інформацію.
- Ну, припустімо.
- Отже, з'ясуєте все про 231-й маршрут, сядете туди й поїдете убік міської околиці до кінцевої. Я на вас чекатиму, приміром, о пів на восьму. Встигнете?
- Вовка ноги годують, – огризнувся Олег. – Зрозуміло, що встигну, бо звик ворухитися швидко. А чому не раніше?
- Раніше ми не впораємося, тож немає сенсу.
- А-а-а, он як...
- Тоді до пів на восьму!
- До речі, змініть рінгбектон, бо...
- Але телефон уже відповідав короткими гудками.
- Особливих редакційних справ напередодні вихідних Олег не мав, однак оскільки він сам же набрехав про термінову роботу в метро, довелося досиджувати до шостої вечора. Роздубана 231-ша маршрутка привезла його в один з окраїнних спальних мікрорайонів на вулицю, названу на честь Івана Пулюя – очевидно, якогось героїчного козарлюги або народного вождя. Загалом, такий же борець за правду, як і самі «мушкетери». Мешканці допасовують вулиці.
- Історію знати треба! Іван Пулюй – то був видатний фізик і електротехнік, віденський доцент і празький професор. Інтелігент, а не вояк, загалом, – заперечив Арамис, коли Олег висловив «мушкетерові», який очікував на його приїзд, свої припущення. І додав втішливо: – Ймовірно, ви Пулюя з Палієм¹¹ переплутали.
- Ах, звісно! «Палій та Мазепа», щось таке ми навіть у школі проходили... – від досади він ляснув себе по чолу.
- Нічого страшного, не ви перший, не ви й останній. А от щодо електротехніки... втім, істина, загалом-то, майже поруч.
- Тобто?
- Зараз самі побачите. Ходімо.
- Вулиця імені Пулюя виявилася короткою – по суті, лише кілька багатоповерхівок. До під'їзду однієї з них «мушкетер» і привів журналіста.
- А ось і ми! – радісно вигукнув Арамис, відкриваючи двері квартири на шостому поверсі.
- Отже, шукач-газетяр таки вірно обчислив місце нашого базування? – задоволено потираючи руки, вайлуватий Портос вийшов у передпокій, перевалюючися з ноги на ногу.
- Google і «Яндекс-Карти» про все розповіли.
- Ну, от і прекрасно. Заходьте.
- Увійшовши до ґрунтовно прокуреної кімнати, Олег зрозумів, на що натякав Арамис по дорозі сюди. Окрім продавленого дивана, в кутку якого примостився Атос, із меблів тут були платяна шафа, величезний стіл, два стільці й табурет. На шафі до самої стелі, на одному зі стільців і на табуреті досить хаотично нагромаджувалися деталі якихось приладів. Основний простір стільниці також займали прилади, що виблискували різнобарвними лампочками й інди-

¹¹ Семен Палій (справж. Гурко) – державний і військовий діяч XVII – початку XVIII ст., козацький полковник, ватажок повстання 1702–1704 рр. («другої Хмельниччини»).

каторами, а також значних розмірів настільний комп'ютер. Бічні панелі системного блоку були зняті, у розкрите металеве черево гнав повітря невеличкий вентилятор, а звідти до приладів на столі тягнулися різнобарвні дрти.

– Ага, то от завдяки кому нарощується парниковий ефект! – пожартував Олег. Хоча в кімнаті дійсно було спекотненько, що при надлишку працюючих електроприладів не дивно.

– Арамис – це мозковий центр нашої компанії! До речі, справжній учений, – підтвердив Портос, сідаючи на диван поряд з Атосом.

– Може, ще скажете, кандидат або доктор наук? – покепкував Олег і зміряв «мушкетера» оцінюючим поглядом. У принципі, виключати такого не можна: як-то кажуть, у хлопця на обличчі «десять класів і університет написані». Тільки, мабуть, молодий занадто... Хоча захищаються саме молоді – після тридцяти запопадливість поступово сходить нанівець.

– Кандидат. Технічних. Позаторік аспірантуру закінчив, торік захистився. А що, сумніваєтеся? – на обличчі Арамиса заграла іронічна посмішка.

– Не думав, що нині кандидати технічних наук заробляють на життя дизайном і розробкою веб-сайтів.

– Сайти – це не стільки заробіток, скільки хобі. Спосіб розв'язитися, дати мозку відпочинок.

– Чим же ви на життя заробляєте?

– А от цього не скажу.

– Чому ж?

– Тому, що фахівець він унікальний, – пояснив Атос.

– І якщо скаже, то «акулі пера» вашого рівня не важко буде вирахувати, де наш геній працює, – підтакнув Портос. Арамис лише красномовно розвів руками.

– Ну, як знаєте, – насправді Олег був розчарований, хоч і намагався не виказати своїх почуттів.

– Ви ж повинні розуміти нашу ситуацію...

– Все я розумію!

– Ну гаразд. Щоб не бути зовсім уже голосливим, скажу одне: заробленого на життя цілком вистачає. Оце все, – Арамис обвів широким жестом «залізничку», що тихо стогнало, виблискуючи різнобарвними вогниками, – закуплене по дешевці, відновлене власноруч і працює на мою кишеню. Цим і живу. Я нічого не вкрав, щоб ви знали: жодного гвинтика, жодної мікросхеми! І за спожиту електрику плачу по повній програмі. Втім, інакше не можна: оскільки нашої чудовій державі наука не потрібна за визначенням, доводиться викручуватися.

– Давайте-но обличимо цю тему, – якомога м'якше мовив Олег.

– Чому ж? Нецікаво розмовляти про технічні науки?

«Мушкетер» обернувся до товаришів і зробив красномовний жест. Ті співчутливо зітхнули.

– Бачте, День винахідника й раціоналізатора ще не скоро...¹²

– Ах, от у чім річ! – миттю відреагував Атос. – Ну так, перепрошуємо: ми забули привітати вас із учорашнім професійним святом, пане журналіст.

– Я би волів обійтися без ваших привітань. Але оскільки вже з'явився тут у п'ятницю ввечері, то хотілося б знати, якого дідька лисого?! Мені обіцяли передати якісь сенсаційні матеріали...

– Ну, зрозуміло! Тисячу вибачень, ми просто чекаємо на четвертого.

– Тобто?...

– Звісно ж, на д'Артаньяна! Який же сюжет без цього персонажа?

– Якщо ваш д'Артаньян відплив до Англії за підвісками...

¹² В Україні святкується у третю суботу вересня.

– Не до Англії й не за підвісками королеви, але незабаром підійде, зовсім незабаром. А поки що пропоную випити кави.

– Знов!.. – поморщився Олег. – Хто в піцерію побіжить?

– Кавусю я сам зварю, – пробурмотів Портос, піднімаючись з дивана та прямуючи до виходу з кімнати. – Даруйте, мокачіно цього разу не буде, зате я зроблю за своїм фірмовим рецептом.

– Тобто?

– Кава по-портоськи, – голос «мушкетера» долинув вже з кухні, де загримів посуд.

– Я ж казав, що ми можемо не укластися за часом, тож вибачайте, – чемно мовив Арамис. – Але д'Артаньян вже на підході.

– Довго ще чекати?

– Продемонструй йому, – попросив Атос. Арамис кивнув, підійшов до комп'ютера, щось швидко набрав на клавіатурі. Екран монітора блимнув, на ньому виникла карта міста, по якій повільно повзла зелена цятка. У правому верхньому кутку нерухомо горіла інша цятка – лілова.

– Їде на автобусі. Година пік вже минула, серйозних пробок на дорогах не спостерігається, тож д'Артаньян прибуде хвилин за двадцять. Ми саме кави поп'ємо, ви з дороги відпочинете, а там веселіше буде.

Олег подивився на повільно повзучу зелену цятку. Цю київську окраїну він знав погано, та й назви вулиць на карті були відсутні, а прикинути щось наосліп складно. Немовби прочитавши його думки, Арамис запропонував:

– А давайте-но я вам часовий індикатор підключу, – після чого в правому нижньому кутку монітора засвітилися цифри «18:43», що змінилися на «18:42», потім на «18:41» і так далі в порядку зворотного обліку.

– Ну от, я не помилився, – весело підтвердив «мушкетер». Підійшовши до балконних дверей, розчахнув фіранку й пояснив: – Задушливо щось. Імовірно, вночі буде гроза.

– Я не намокну часом? – поцікавився Олег.

– Я ж сказав, що гроза буде вночі, а не ввечері, – знехотя пояснив Арамис. – Гляньте самі.

Він знов почаклював над клавіатурою, і карта міських вулиць змінилася картою столичної області, розцяцькованою різнобарвними плямами й стрілками.

– Оцей грозовий фронт бачите? Він рухається прямо на нас.

– Звідкіля у вас така карта? – здивувався Олег.

– А-а-а, облиште! Дістати динамічну карту погоди насправді не так уже й складно. Знаєте, скільки супутників крутиться о-о-он там, у нас над головою? – «мушкетер» тицьнув пальцем у стелю.

– Багато, – погодився журналіст.

– Саме так...

У цей момент до кімнати перевальцем повернувся Портос, несучи на чорній пластиковій таці чотири невеличких горнятка. У кімнаті одразу приємно запахло кавою і ще чимось дуже смачним.

– Що за чудовий рецепт? – запитав Олег, одержуючи своє горнятко.

– Кава по-портоськи вариться з корицею й кардамоном, подається без цукру, – поблажливо кинув «мушкетер». Потім усі замовкли, неспішно присьорбуючи ароматний напій.

Саме коли каву було допито, пролунав дзвінок.

– Ну, ось і дочекалися! – зрадів Атос, прямуючи до виходу з кімнати. – Зараз познайомитися.

Слідом за тим сталося таке, чого Олег очікував найменше: за хвилину «мушкетер» увів до кімнати... довговолосу й доволі опасисту блондинку! Виглядала вона вельми привабливо. Щоправда, не завадило б їй скинути півдюжини кілограмів з талії... та й щоки у дівчиці були якісь припухлі, а верхня губа ледь відстовбурчена.

– Знайомтеся, оце і є наш д'Артаньян, – мовив Атос і одразу поспіхом додав: – Тобто, скоріше, НАША д'Артаньян. Загалом, четвертий і найпрекрасніший член мініатюрної команди «чистильників».

– Шерше ля фам,¹³ – тільки й зміг зітхнути сторопільний журналіст.

¹³ Шукайте жінку (фр.).

Розділ 4

Работоргівка

– Не очікували, що д'Артаньян виявиться жінкою?

Новоприбула відверто насолоджувалася його реакцією. Олег не відповів: все-таки занадто приголомшив його сюрприз! Окрім того, фраза пані д'Артаньян (саме так журналіст подумки назвав її) жваво нагадала йому якусь стару радянську кінокомедію¹⁴ – от тільки яку саме?...

А втім, насправді все закономірно! Позавчора на пресконференції у перших журналістських рядах було повнісінько яскравих дурепок-дівчат, які з роззявленими ротами слухали політичного клоуна Маслаченка. Пані д'Артаньян було нескладно загубитися в цьому загалі, а він і не помітив одну-єдину – ту, що відрізнялася від усіх...

До речі, неважко було не помітити: журналістки сиділи потилицями до нього! А ця блондинка, та ще й досить грудаста. Отже, дурепка за визначенням... Овва, і як він одразу не втопився?!

– Ну добре, обличчю у спокої нашого гостя, нехай перетравить нову порцію інформації, – спокійно мовив Арамис, зрозумівши зниклої журналістки, і звернувся до новоприбулої: – Ну що, усе зробила, як годиться?

– Аякже! – розпливлася в широчезній посмішці д'Артаньян. Через дефект верхньої щелепи під час розмови дівчиця злегка шепелявила, що трохи псувало враження від її пухких блондинистих принад.

– Зараз перевіримо...

Геній технічних наук знов заклацав клавіатурою. На екран повернулася міська карта, але тепер по ній повзла не зелена, а синя цятка.

– Є сигнал, – констатував «мушкетер».

– І хто це? – перегнувшись через його плече, д'Артаньян дуже уважно вдивлялася в екран.

– Поки не знаю. Все залежить від того, поверне він кудись чи поїде прямо.

– Перепрошую, що втручаюся, – Олег звертався до обох одразу, втім, не дуже-то розраховуючи привернути їхню увагу.

– Що?... – відповіли обидва, не повертаючи голів.

– Ви стежите за кимось, чи не так?

– Ви доволі здогадливі, пане журналіст, – мугикнув Арамис.

– А наскільки законним є ваше стеження?

– З вовками жити – по-вовчому вити.

– Що-що?...

– Якби ви знали, які покидьки тут замішані, то одразу зрозуміли б, що інакше з ними не можна, – пояснив з дивана Атос.

Та у цей момент синя цятка на карті досягла перехрестя й повернула праворуч.

– Ага! Зараз, зараз я тебе, паразита, вирахую, – пообіцяв Арамис. Пальці «мушкетера» знов забігали по клавіатурі, на екрані виникла якась база даних, і наступної миті геній технічних наук повідомив з переможним виглядом:

– Номер другий, як і очікувалося.

Атос і д'Артаньян одностайно зітхнули, Портос похвалив спільницю:

– Молодчина, хвацько ти їх нажухала!

¹⁴ В художньому фільмі «Три плюс два» один з героїв розчарованим тоном вимовив фразу: «Джексон виявився жінкою! Авантюристкою», – маючи на увазі щойно дочитаний детектив.

Олегу вже достатньо набридли всі ці загадки, і він ризикнув нагадати про себе делікатним запитанням:

– А можна мені нарешті довідатися, про що йдеться?

– Одну хвилинку, – буркнув Арамис, не дивлячись простягнув до д'Артаньян долоню й наказав: – Давай-но сюди.

Блондинка зняла й простягнула «мушкетерові» сонцезахисні окуляри, з нагоди сутінкового часу доби підняті з перенісся на тім'я. На подив Олега, геній технічних наук вправно сколупнув розташовану на правій дужці непримітну заглушку і вставив в отвір, що відкрився, тоненький роз'єм, схожий на той, яким приєднують порт фотоапарата до USB-виходу комп'ютера.

– То це ж... – почав він, однак Арамис не дав йому докінчити:

– Ви цілком вірно здогадалися, ніякі це не сонцезахисні окуляри, а прихована камера.

– І що, таке існує?!

– Як бачите, – мугикнула д'Артаньян.

– І досить непогано працює, особливо з подачі нашого генія, – Портос поплескав Арамиса по плечу й додав: – Щоправда, коштує така дурня недешево, роздобути її нелегко, але заради благої справи можна й постаратися. Окрім того, використання такої штуки підпадає під 359-ту статтю Кримінального кодексу України – а це від двохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів зарплати, або чотири роки за ґратами.

– А не боязно?...

– Загриміти можна навіть за «маячки». А основний принцип вам уже пояснили: з вовками жити – по-вовчому жити.

Тим часом кандидат наук запустив копіювання відеофайлу з пам'яті окулярів в одну з тек на жорсткому диску, озирнувся й пояснив журналісту:

– Якщо коротенько, то відбулося наступне. Наша хоробра пані д'Артаньян тільки-но зустрілася з одною мерзотницею, яку ми всі побачимо зараз о-о-он там...

І «мушкетер» зробив красномовний жест у бік монітора.

– Мерзотниця, про яку я сказав, зустрілася з таким самим мерзотником і передала йому одну штучку, у якій був захований крихітний маячок. Відстеживши завдяки цьому маршрут пересування мерзотника, я зміг ідентифікувати його за обраним маршрутом. Дуже навіть просто.

– А хіба не могло відбутися такого, що обидва вони переміщувалися разом? – про всяк випадок запитав Олег.

– Виключено! – заперечив Атос. – Мерзенні особи мають ту особливість, що мерзенності свої воліють робити нарізно.

– Подібні заряди взаємно відштовхуються, – кивнув Арамис. – Зробивши мерзенну справу, мерзенна особа воліє залишитися на самоті. У всякому разі, піти подалі від інших мерзотників. Втім, навіть якби вони залишилися разом... що малоймовірно, але припустимо!.. Отож, навіть у цьому випадку ми б точно знали, хто з ким поїхав.

– Загалом-то так, – погодився Олег.

Зачекавши ще якийсь час, доки відеофайл остаточно переміститься з пам'яті окулярів на вінчестер, «мушкетер» увімкнув відтворення запису. З динаміків комп'ютера долинув звичайний вуличний гамір. Кадр на екрані хаотично засмикався, потім стабілізувався.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.